

VŠB – Technická univerzita Ostrava
Fakulta elektrotechniky a informatiky
Katedra informatiky

Soubor úloh pro virtuální laboratoř počítačových sítí

Virtual Networking Laboratory Tasks Set

2009

Karel Zapletal

Souhlasím se zveřejněním této bakalářské práce dle požadavků čl. 26, odst. 9 *Studijního a zkušebního řádu pro studium v bakalářských programech VŠB-TU Ostrava*.

V Ostravě 7. května 2009

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně. Uvedl jsem všechny literární prameny a publikace, ze kterých jsem čerpal.

V Ostravě 7. května 2009

Děkuji na tomto místě Ing. Janu Vavříčkovi a Ing. Petru Grygárkovi, Ph.D., za vstřícnost
a cenné rady při tvorbě této práce.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá tvorbou úloh pro virtuální laboratoř počítačových sítí Virtlab. Práce popisuje úlohy, jejich strukturu a postup, jak je vytvořit. Zabývá se užitím virtlabu z pohledu administrátora úloh, importem a správou úloh. Technologie použité v této práci jsou převážně z oblasti webdesignu.

Klíčová slova: úlohy, topologie, virtlab, XHTML, XML, CSS, DIA, obrázky

Abstract

This bachelor thesis deals with the creation of tasks for the virtual laboratory of computer networks Virtlab. The work describes the role, structure and procedure as creating. It deals with the use of virtlab from the perspective of the administrator tasks, import and management roles. Technology used in this work are mainly in the field of web design.

Keywords: tasks, topologies, virtlab, XHTML, XML, CSS, DIA, pictures

Seznam použitých zkrátek a symbolů

ASP	- Active Server Pages
CGI	- Common Gateway Interface
Cisco IOS	- Cisco Internetwork Operating System
CLI	- Command Line Interface – Rozhraní příkazové řádky
CSS	- Cascading Style Sheets – tabulky kaskádových stylů
DSD	- Document Structure Description – jazyk popisující strukturu xml
DVD	- Digital Versatile Disc
DVD+-RW	- Vypalovačka na DVD
DTD	- Document Type Definition
GUI	- Graphical user interface – grafické uživatelské rozhraní
HTML	- HyperText Markup Language – hypertextový značkovací jazyk určen k tvorbě webových stránek
HTTP	- Hypertext Transfer Protocol
HTTPS	- Hypertext Transfer Protocol Secure, HTTP over TLS
IP	- Internet Protocol
IS	- Informační systém
ISO/IEC	- International Organization for Standardization/International Electrotechnical Commission
ISO/OSI RM	- International Organization for Standardization/Open Systems Interconnection Reference Model
Java	- OOP programovací jazyk, vyvinutý firmou Sun Microsystems
JRE	- Java Runtime Environment
JSP	- JavaServer Pages
JVM	- Java Virtual Machine
OASIS	- Organization For The Advancement Of Structured Information Systems
OOP	- Objektově orientované programování
PHP	- Personal Home Page – skriptovací programovací jazyk určený k tvorbě dynamických webových stránek
PNG	- Portable Network Graphics
RELAX NG	- REgular LAnguage for XML Next Generation
SGML	- Standard Generalized Markup Language

SVN	– Subversion – systém pro správu a verzování projektů
TAR	– Formát archívních souborů
TCP	– Transmission Control Protocol
UDP	– User Datagram Protocol
Virtlab	– Virtuální laboratoř
W3C	– World Wide Web Consortium
XHTML	– eXtensible HyperText Markup Language – rozšiřitelný hypertextový značkovací jazyk
XML	– eXtensible Markup Language – rozšiřitelný značkovací jazyk

Obsah

1	Úvod	4
1.1	Virtlab	4
2	Použité technologie	5
2.1	XML	5
2.2	XHTML	8
2.3	CSS	9
2.4	DIA	11
3	Úloha	12
3.1	Skladba úlohy	12
3.2	Tvorba úlohy	19
4	Závěr	30
5	Literatura	31
Přílohy		32
A	Ukázka xhtml zadání úlohy	33
B	CSS styl úloh	37
C	Použitá RELAX NG schémata	42
D	Struktura CD	48

Seznam obrázků

1	Validace ve web GUI IS Virtlab	8
2	Úvodní přihlašovací stránka do IS Virtlab	20
3	Úvodní stránka po přihlášení	21
4	Formulář vytvoření úlohy	23
5	Seznam úloh	24
6	Stránka úlohy	25
7	Stránka editace úloh	26
8	Stránka seznam souborů	27
9	Vložení úlohy do IS Virtlab	29

Seznam výpisů zdrojového kódu

1	Ukázka XML deklarace	5
2	Ukázka použití validátoru Jing v CLI	6
3	Ukázka použití validátoru xmllint v CLI	7
4	Ukázka použití CSS identifikátoru	9
5	Ukázka použití CSS třídy code	10
6	Ukázka použití CSS alternativní styl pro sekci code	10
7	Deklarace dokument typu html stránky	13
8	Použití html hlavičky	13
9	Tělo html stránky	13
10	Sekce titulek html stránky	13
11	Sekce cíl html stránky	14
12	Sekce čas úlohy v html stránce	14
13	Sekce teoretického základu	14
14	Sekce obrázku PNG	15
15	Sekce konfigurace	15
16	Sekce funkčních testů	16
17	Sekce volitelné úkoly	16
18	Deklarace dokumentu typu html stránky	16
19	Ukázka použití sekce code pomocí třídy	17
20	Ukázka použití sekce code pomocí elementu code	17
21	Ukázka topologie xml	18
22	Ukázka task.xml	28
23	Ukázka zadání úlohy ve formátu XHTML	33
24	CSS styl úloh	37
25	Schéma topology.rng	42
26	Schéma taskupload.rng	45
27	Struktura CD	48

1 Úvod

Mým úkolem je implementovat soubor úloh vyvinutých Regionální akademí Cisco Networking Academy Program do informačního systému virtuální laboratoře (dále jen IS Virtlab), seznámit se s IS Virtlab, úlohami a jejich formátem, ve kterém se do Virtualbu vkládají. Jedná se o výukový distribuovaný systém, který uživatelům zprostředkovává vzdálený přístup na konzole CLI jednotlivých aktivních síťových prvků. Prostřednictvím úloh si uživatelé mohou ověřit své teoretické vědomosti v praxi a získat tak zkušenosti s konfigurací aktivních síťových prvků. Tato práce popisuje tvorbu úloh pro systém Virtlab.

V rámci bakalářské práce jsem se seznámil s potřebnými technologiemi pro její realizaci. V druhé kapitole se zabývám popisem těchto použitých technologií.

Hlavní část bakalářské práce je obsažena ve třetí kapitole a zabývá se popisem úlohy a způsobem její tvorby importovatelným do informačního systému Virtlab.

1.1 Virtlab

Virtlab je projekt, jehož cílem je umožnit uživatelům vzdálený přístup k aktivním síťovým prvkům prostřednictvím tématicky zaměřených úloh (viz sekce 3 na straně 12). Projekt už má za sebou několik let a mnoho změn. Dnešní Virtlab je distribuovaný systém rozdělený do tzv. lokalit např. Ostrava a Karviná, které jsou propojeny navzájem přes Internet šifrovaným tunelovým spojením na druhé vrstvě ISO/OSI RM. Každá lokalita je samostatnou soběstačnou jednotkou v celém distribuovaném systému, jemuž nabízí aktuálně nerezervované aktivní síťové prvky ostatním lokalitám. Uživatel si přes webové rozhraní Virtualbu vybere jednu z úloh a tu si na konkrétní datum a čas zarezervuje. Virtlab nejprve dává přednost síťovým aktivním prvkům ve své lokalitě, pokud nejsou volné nebo scházejí pro dokončení rezervace, poté se snaží zarezervovat nějaký prvek v ostatních distribuovaných lokalitách.

2 Použité technologie

Obsahem práce je pouze aplikační webová vrstva Virtlabu, proto se omezím na popis webových technologií a to těch, se kterými jsem se při své práci dostal do styku. Proto nadále budu jako o Virtalbu mluvit jen o jeho webové aplikační vrstvě. Pokud čtenáře zajímají další technologie Virtlabu, může je nalézt na wiki stránkách Virtlabu [22]. Použití technologií vychází z požadavků a doporučení zadavatele práce a technologií již použitých v IS Virtlab.

2.1 XML

XML (z ang. eXtensible Markup Language) je podmnožinou SGML. SGML je komplexní universální značkovací jazyk, z něhož jsou značkovací jazyky odvozeny jako jeho podmnožiny. Byl vyvinut v roce 1986 je standardizován ISO 8879:1986. XML je rozšířitelný značkovací programovací jazyk, určený k reprezentaci dat. Byl vyvinut a standardizován skupinou XML Working Group konsorcia W3C v roce 1998 (viz jejich specifikace [10, 11]), jejich práce začala již v roce 1996. Je to otevřený, textově orientovaný formát, který díky svým vlastnostem je multiplatformní a není svázán s žádnou technologií. Skládá se z elementů, které se mohou zanořovat do sebe, tím se vytváří hierarchická stromová struktura dat, elementy mohou mít atributy. Formát XML nemá pevnou strukturu značek, ale jeho síla tkví ve vytvoření si své vlastní struktury, která je definována schématem. Dokument XML vždy začíná XML deklarací. U všech souborů používáme kódovou sadu textů UTF-8.

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>
```

Výpis 1: Ukázka XML deklarace

Dokument je správně strukturovaný (well-formed) splňuje-li, syntaktická pravidla. Elementy začínají „<“ (start-tag) s názvem elementu <abc> a končí „>“ (end-tag) </abc>, mezi ně patří vnořené elementy nebo text, pokud je element párový. Jednořádkové elementy končí lomítkem <abc attribute='value' />. Elementy obsahují data a atributy informace o těchto datech. XML dokument je validní, je-li správně strukturovaný a splňuje-li deklaraci v definici typu dokumentu (DTD) nebo schématu. Struktura XML dokumentu může být specifikována několika způsoby:

- DTD je textově orientovaná specifikace dokumentu XML. Není souborem XML. Nevýhodou je neurčení datových typů hodnot atributů a elementů.
- XML Schema je XML dokumentem narozdíl od DTD, umožňuje deklaraci hodnot atributů a elementů. Vyvinulo jej W3C konsorcium. Jeho syntaxe je obtížněji čitelná než u RELAX NG.
- RELAX NG (viz sekce 2.1.1 na straně 6)
- DSD (Document Structure Description) je XML dokumentem, který slouží k validaci, ale navíc přidává nové funkce normalizace jako je automatické doplnění

výchozích hodnot do validovaného XML. Podobně jako RELAX NG je také jeho syntaxe jednodušší než XML Schema. Strukturu DSD lze popsát pomocí dalšího dokumentu DSD.

2.1.1 RELAX NG

RELAX NG určuje vzor pro strukturu a obsah XML dokumentu. Je specifikován organizací OASIS [18] a je obsažen v druhé části mezinárodního standardu ISO/IEC 19757 - DSDL [19]. Má strukturu dokumentu XML, proto jej lze validovat. Je alternativou k XML Schema vytvořenému konsorciem W3C. Slouží k validaci XML dokumentů. Je vytvořen tak, aby byl snadný k naučení a práci s ním.

2.1.2 Validace

Je proces sloužící k ověření správné syntaxe námi napsaného dokumentu XML. Validuje se XML dokument proti předem dané definici typu dokumentu (DTD) nebo některého ze schémat. V našem případě je to RELAX NG schéma, které zvolila expertní skupina Virtlabu, pro popis syntaxe veškerých XML datových souborů. Jedině validací máme zaručeno, že nás XML dokument splňuje syntaxi, kterou definujeme ve schématu. K tomuto účelu existuje několik řádkových XML parserů, jejichž jednou z funkcí je validace podle schématu nebo DTD.

2.1.2.1 Jing Jing je RELAX NG validátor napsaný v objektově orientovaném programovacím jazyce Java. Pro svůj chod potřebuje běhové prostředí Javy (JRE) s jeho virtuálním strojem JVM aspoň ve verze 1.4 nebo novější.

```
java –jar path-to-dist/jing–20030619/bin/jing.jar file .rng file .xml
```

Výpis 2: Ukázka použití validátoru Jing v CLI

Pokud validátor Jing na příkazovou řádku nevypíše žádný výstup, pak je dokument validní, v opačném případě vypíše chyby. Volitelně můžeme použít argumenty, kterými upravujeme chování Jingu.

- c schéma používá RELAX NG kompaktní syntaxi
- e encoding určuje kódovací sadu pro čtení schématu
- f zjišťuje, zda je dokument vhodný k validaci. Pokud ano, může být transformován do validního dokumentu vložením chybějících argumentů nebo elementů
- i vypne kontrolu ID/IDREF/IDREFS
- t vytiskne čas strávený validací v ms

2.1.2.2 xmllint Je linuxový XML nástroj spouštěný z příkazové řádky. Slouží k parsování XML dokumentu a jeho validaci.

```
xmllint --noout --relaxng file.rng file.xml
```

Výpis 3: Ukázka použití validátoru xmllint v CLI

--noout vypne tisk na výstup výsledného XML stromu. Ve výchozím stavu jej tiskne

--valid validuje proti DTD

--schema validuje proti Schema XML

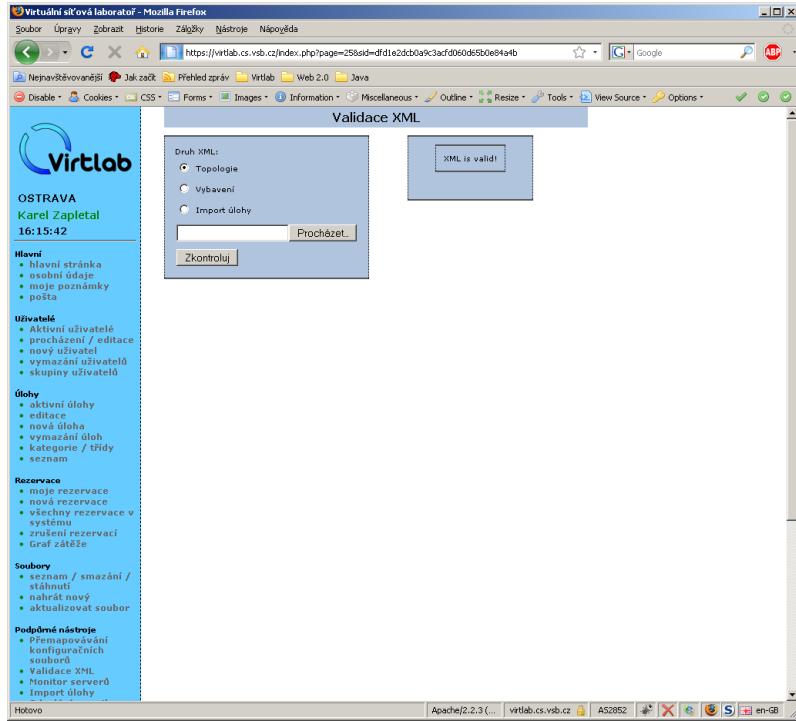
--relaxng validuje proti Schema RELAX NG

2.1.2.3 Editory Další možností validace je její provedení přímo v sofistikovaném editoru pro tvorbu XML dokumentů. Editorů, které umožňují validovat nejen podle DTD nebo Schema XML, ale také podle RELAX NG na poli Freeware, není mnoho. Když už nějaký najdeme, je bud' v provedení trialware nebo tuto možnost vůbec neumožnuje. Při práci se mi podařilo najít program XML Copy Editor (viz [7]), který se neomezuje pouze na platformu Windows ale také i na Linux. Program je freeware, je vydán pod licencí GNU GPL a kromě editace XML dokumentů je umí validovat.

2.1.2.4 Ve Virtualbu Můžeme využít validace přes web GUI virtlabu. V hlavním menu sekce „Podpůrné nástroje“ najdeme „Validace XML“. Pomocí formuláře si můžeme zvolit, podle jakého RELAX NG schématu chceme validovat, tedy jaké XML si přejeme validovat. Máme na výběr z:

- Topologie
- Vybavení
- Import úlohy

V případě chyby nás validátor upozorní na nevalidní XML dokument, jinak nás informuje výpisem „XML is valid!“.

Obrázek 1: Validace ve web GUI IS Virtlab

2.2 XHTML

XHTML je rozšířitelný značkovací jazyk určený ke tvorbě hypertextových dokumentů (statických webových stránek). Byl vyvinut a standardizován konsorcium W3C, vychází ze značkovacích jazyků HTML, XML a SGML (viz specifikace [8]). Tímto jazykem se staticky prezentují data. Za použití dalších webových technologií lze statické webové prezentaci dodat dynamičnost např. CGI, PHP, ASP nebo JSP.

Pro jazyk XHTML platí několik pravidel:

- musí být správně formátován (well-formed) stejně jako XML
- začíná deklarací XML
- před kořenovým elementem musí mít specifikovaný deklaraci DOCTYPE
- všechny elementy a atributy musí být psány malými písmeny z důvodu deklarace XHTML, která rozlišuje malá a velká písmena.
- všechny elementy jsou párové a jednořádkové jsou ukončeny lomítkem „//“
- je zakázáno křížení elementů navzájem
- všechny atributy musejí mít hodnotu a to v uvozovkách

- XML nepodporuje minimalizaci atributů
- prázdné elementy musí být ukončeny lomítkem lomítkem „/“
- atribut id slouží k identifikaci elementu, atribut name je formálně zastaralý
- atributy s předem definovanými hodnotami fungují s malými písmeny, protože XML je citlivý na rozlišování velikosti písma (case-sensitive) a všechny hodnoty v XHTML 1 jsou definovány malými písmeny

2.3 CSS

Tabulky kaskádových stylů slouží k úpravě vlastního stylu stránek. XHTML je určeno pouze k uchování a strukturování dat, ale ne už k jejich vizuální úpravě na rozdíl od HTML 4. Cílem je umožnit návrhářům stránek oddělit stylistickou část stránky od jejího obsahu. Jazyk byl standardizován kosorociem W3C (viz specifikace [13]). V současné době je CSS ve verzi 2.1 a pracuje se na CSS3. CSS nám umožňuje upravit html elementy, ale také vytvořit si své vlastní třídy stylů a identifikátorů. Identifikátor lze použít na stránce pouze jednou, kdežto třídu můžeme použít opakováně. Příklady deklarací kaskádových stylů:

- třídy začínají tečkou `.code{color:red;}`
- identifikátory začínají křížkem `#task_name{color:red;}`
- použití v html elementu `<h1 style="font-size:12px;">...</h1>`
- použití pseudo třídy `a:hover {color:red; text-decoration:underline}`
- užití selectorů `input[type="text"] {width:100px;}`
- hromadná deklarace `h1 h2{color:green;}`
- použití více tříd v jednom elementu `...`

Pomocí skládání CSS stylů může být jeden element ovlivněn hned několika styly. Bud' je zdědí od nadřazeného (rodičovského) elementu nebo na samotný element může být aplikováno více tříd. Obvyklé je, že často tyto deklarace bývají protichůdné. Vždy se uplatní až ta poslední deklarace, pokud chceme zajistit zachování stylu nějaké předchozí deklarace, můžeme použít příkaz `! important`.

```
/* Title */
div# title {
    font-family: Arial ;
    font-size: 16px;
    font-weight: bold;
    color: #336667;
    margin-left: 5px;
    padding: 18px 0px 12px 0px;
}
```

Výpis 4: Ukázka použití CSS identifikátoru

```
/* Code */
div.code {
    font-family: "Courier_New", Courier, monospace;
    /*color: Yellow;*/
    background-color: #F1F1F1;
    border: 1px dashed;
    width: 700px;
    padding: 10px 5px 10px 20px;
    margin: 5px 0px 5px 20px;
}
/* Comment */
div.code span{
    font-family: Verdana, Geneva, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-style: italic ;
}
div.code div{
    padding: 0px 0px 0px 0px;
    margin: 0px 0px 0px 20px;
}
div.code ul {
    list-style-type: none;
    margin-left: -20px;
}
div.code ul li {
    list-style-type: none;
}
/* Code END */
```

Výpis 5: Ukázka použití CSS třídy code

```
/* tag code */
code {
    font-family: "Courier_New", Courier, monospace;
    background-color: #F1F1F1;
    border: 1px dashed;
    width: 700px;
    padding: 10px 5px 10px 20px;
    margin: 5px 0px 5px 20px;
    display: block;
}
/* Comment */
code span{
    font-family: Verdana, Geneva, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-style: italic ;
}
code object {
    padding: 0px 0px 0px 0px;
    margin: 0px 0px 0px 20px;
}
code a:before {
    content: "";
}
code a {
```

```
text-decoration: none;  
color: #000000;  
padding: 0px 0px 0px 0px;  
margin: 0px 0px 0px 20px;  
}  
/* tag code END */
```

Výpis 6: Ukázka použití CSS alternativní styl pro sekci code

2.4 DIA

DIA je freewarový program pro tvorbu strukturovaných diagramů a blokových schémat (viz odkaz [6]), je obdobou Microsoft Visio. Formát výstupních souborů dia je XML. Tím nám vyhovuje, protože tyto blokové diagramy můžeme jednoduše upravovat modifikací jejich XML souboru. Můžeme si zvolit, zda chceme dokumenty ukládat s komprimací nebo ne. Z požadavků Virtlabu používáme výhradně program DIA, DIA obrázky nekomprimujeme kvůli snadnému přístupu k jejich datům. Dekomprimace a zpětná komprimace je náročná vzhledem ke zpracování malé velikosti souborů, pracujeme řádově v desítkách kB. Z programu DIA může exportovat schémata do obrazových formátů jako je PNG. Při kreslení schémat používáme knihovny symbolů a značek Cisco-sítě, které DIA v sobě už obsahuje a tudíž není nutné přidávaní dalších knihoven se symboly a značkami.

3 Úloha

Úloha je hlavním prvkem Virtlabu, který Virtlab nabízí uživatelům. Pomocí předem připravených úloh mohou uživatelé pracovat se síťovými aktivními prvky. Úlohy jsou podle druhu rozděleny do kategorií: určení, předmět, téma a obtížnost.

Kategorie úloh:

- Předmět(Course): SPS, TPS, CCNA1, CCNA2, CCNA3, CCNA4, CCNP1, CCNP2, CCNP3, CCNP4, NS1, NS2
- Téma(Topic): Routing, Switching, Security, Telco
- Obtížnost(Level): Základní(Basic), Střední(Intermediate), Pokročilá(Advanced)
- Určení (Purpose): Produkční (Production), Experimentální (Experimental), System Test

3.1 Skladba úlohy

Z požadavků Virtlabu mají úlohy pevně danou strukturu, kterou jsem implementoval do své práce. Úloha se skládá z několika částí: text zadání úlohy, logická topologie úlohy XML, obrázky PNG, DIA, konfigurace před spuštěním úlohy, konečná konfigurace a volitelně XML úlohy.

3.1.1 Text úlohy

Text úlohy se skládá z předem daných sekcí:

- Název (Title)
- Cíl (Goal)
- Čas řešení (Required Time)
- Teoretický základ (Theoretical Background) - text nebo link (volitelně)
- Topologie (Topology) - obrázek, přímo v hlavním HTML dokumentu
- Volitelné tabulky s adresami, čísla DLCI, VLAN apod.(Optional Tables) (volitelně)
- Konfigurace (Configuration)
- Test funkce (Function Test)
- Volitelné úlohy (Optional Tasks) (volitelně)

Text je uložen a strukturován v XHTML jazyce. Formátování a stylování textu úloh je provedeno pomocí CSS. Pro návrh struktury jsem použil jednosloupcové rozvržení stránky (layout) za pomoci kaskádových stylů. Při tvorbě grafického designu jsem se inspiroval úlohami z CNAP (Cisco Networking Academy Program). Každá sekce úlohy má svůj blok a ten je formátován pomocí CSS. Jelikož jsou sekce jedinečné, jsou k nim proto vytvořeny CSS identifikátory (id) až na sekci code, která se na stránce může opakovat.

Ukázka html úlohy:

Každá stránka začíná deklarací typu html.

```
<?xml version='1.0' encoding='utf-8'?>
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Strict//EN"
  "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-strict.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" xml:lang='en' lang='en'>
```

Výpis 7: Deklarace dokumentu typu html stránky

Hlavička s definicí meta informací o obsahu a kódové sadě dokumentu, definicí externího kaskádového stylu a titulku stránky.

```
<head>
  <!-- ENCODING /-->
  <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
  <meta http-equiv="Content-Language" content="en" />
  <!-- ENCODING end /-->

  <!-- CASCADING STYLE SHEETS /-->
  <!-- EXTERNAL STYLE /-->
  <link rel="stylesheet" type="text/css" href=".. css/task_style.css" />
  <!-- CASCADING STYLE SHEETS -- end /-->

  <!-- TITLE /-->
  <title>GRE task 1 – GRE tunnel</title>
  <!-- TITLE end /-->

</head>
```

Výpis 8: Použití html hlavičky

Začátek těla stránky s obalem (wrapper) stránky, který celou úlohu zarovná na střed.

```
<body>
  <!-- WRAPPER /-->
  <div id="wrapper">
```

Výpis 9: Tělo html stránky

První sekce je nadpis úlohy. Ten jako jediný je bez elementu H1, jelikož není určen k ničemu jinému, než plnit funkci nadpisu.

```
<div id="title ">
  GRE task 1 – GRE tunnel
</div>
```

Výpis 10: Sekce titulek html stránky

Sekce cíl slouží k popisu hlavního cíle, zadání úlohy.

```
<div id="goal">
<h1>Goal:</h1>
<p>
    Configure exhibit network.
    Configure GRE tunnel.
    Routers will use routing protocol EIGRP.
</p>
</div>
```

Výpis 11: Sekce cíl html stránky

Sekce čas udává, kolik minut je potřebných k vykonání úlohy a koresponduje s výchozím nastavením času pro rezervaci, kterou si ale uživatel může pozměnit během vytváření rezervace. Čas je v minutách.

```
<div id="time">
<h1>Required Time: 120 minutes</h1>
</div>
```

Výpis 12: Sekce čas úlohy v html stránce

Volitelná sekce teoretického základu je koncipována formou seznamů odkazů na volitelnou literaturu k úloze. Ta je rozdělena na dvě části odkazy na teoretický úvod do problematiky a posléze na referenční příručky CISCO k svému operačnímu systému IOS.

```
<div id="teoback">
<h1>Theoretical Background:</h1>
Theoretical introduction into EIGRP:
<ul>
<li><a href="http://en.wikipedia.org/wiki/EIGRP"> EIGRP – en.wikipedia.org</a></li>
<li><a href="http://www.cisco.com/en/US/docs/internetworking/technology/handbook/Enhanced_IGRP.html"> EIGRP Technology Handbook – Cisco.com</a></li>
<li><a href="http://www.cisco.com/en/US/docs/internetworking/technology/handbook/IGRP.html"> IGRP Technology Handbook – Cisco.com</a></li>
<li><a href="http://www.firewall.cx/igrp.php"> IGRP – firewall.cx</a></li>
<li><a href="http://www.firewall.cx/eigrp.php"> EIGRP – firewall.cx</a></li>
<li><a href="http://www.samuraj-cz.com/clanky/administrace/tcpip-routing-smerovani/"> Smerování – samuraj-cz.com</a></li>
</ul>
EIGRP configuration and command reference:
<ul>
<li><a href="http://www.cisco.com/en/US/docs/ios/iproute/configuration/guide/irp_cfg_eigrp_ps6441_TSD_Products_Configuration_Guide_Chapter.html"> EIGRP Configuration guide IOS 12.4T – Cisco.com</a></li>
<li><a href="http://www.cisco.com/en/US/docs/ios/iproute/command/reference/irp_book.html"> Routing Command reference IOS 12.4 and 12.4T – Cisco.com</a></li>
</ul>
</div>
```

Výpis 13: Sekce teoretického základu

Sekce s statickým obrázkem formátu PNG s tooltip titulkem a alternativním titulkem pro případ nenačtení obrázku at' už z důvodu technických (např. obrázek chybí) nebo uživatelských, kdy si uživatel nepřeje stahovat obrázky z webu.

```
<div id="topology">
<h1>Topology:</h1>

</div>
```

Výpis 14: Sekce obrázku PNG

Sekce konfigurace, popisuje konfiguraci úlohy.

```
<div id="config">
<h1>Configuration:</h1>
<br/>

<p>
Configure tunneling IP traffic from AS 200 over AS 100.
Tunnel will start on the router RA on their serial interface
and will destinated on the router RC on their serial interface .
On theses routers will configure IP routing by EIGRP.
Router RB will routing only AS 100.
</p>
<br/>

Router RB:
<div class="code">
Router(config)# #rb:Jezek1#<br/>
<div>
  Router(config-if)# ip address 10.0.0.2 255.255.255.252<br/>
  Router(config-if)# bandwidth 128<br/>
</div>
Router(config)# #rb:Jezek2#<br/>
<div>
  Router(config-if)# ip address 11.0.0.1 255.255.255.252<br/>
  Router(config-if)# bandwidth 128<br/>
</div>
Router(config)# router eigrp 100<br/>
<div>
  Router(config-router)# no auto-summary<br/>
  Router(config-router)# network 10.0.0.0<br/>
  Router(config-router)# network 11.0.0.0<br/>
</div>
</div>
<br/>

Router RA:
<div class="code">
Router(config)# #ra:Byk#<br/>
<div>
  Router(config-if)# ip address 192.168.1.1 255.255.255.0<br/>
</div>
```

```

Router(config)# #ra:Jezek1#<br/>
<div>
  Router(config-if)# ip address 10.0.0.1 255.0.0.0<br/>
  Router(config-if)# bandwidth 128<br/>
</div>
Router(config)# router eigrp 100<br/>
<div>
  Router(config-router)# no auto-summary<br/>
  Router(config-router)# network 10.0.0.0<br/>
</div>
</div>
<br/>
...

```

Výpis 15: Sekce konfigurace

Sekce funkčních testů.

```

<div id="test">
  <h1>Function test:</h1>

  <div class="code">
    Router# sh ip protocols<br/>
    Router# sh int tunnel 0<br/>
    Router# sh ip route<br/>
    Router# sh ip route eigrp<br/>
    Router# sh ip eigrp neighbors <br/>
    Router# sh ip eigrp topology <br/>
    Router# sh ip eigrp interface [type number]<br/>
    Router# sh ip eigrp traffic <br/>
    Router# ping<br/>
    Router# trace<br/>
  </div>
</div>

```

Výpis 16: Sekce funkčních testů

Sekce volitelné úkoly.

```

<div id="test">
  <h1>Function test:</h1>

  </div>

```

Výpis 17: Sekce volitelné úkoly.

Ukončení obalu, těla a html stránky.

```

</div>
<!-- WRAPPER end /-->

</body>
</html>

```

Výpis 18: Deklarace dokumentu typu html stránky

Pro psaní sekce CODE jsem připravil CSS třídu jménem „code“, kterou aplikujeme na element „div“, v němž můžeme libovolně používat znovu další elementy „div, span“. Element „div“ jsem naformátoval tak, aby prováděl odsazení zleva a to o 20 pixelů. Element „span“ jsem použil pro jednořádkové komentáře s nastaveným fontem na „Courier New“ a stylem textu kurzíva. Takto vytvořená sekce code splňuje požadavky na správně napsaný XHTML dokument a je validní proti svému DOCTYPE.

```
<div class="code">
Router(config)# #ra:Jezek1# <span>; line comment</span><br/>
<div>
  Router(config-if)# ip address 10.0.0.1 255.0.0.0<br/>
  <div>
    Router(config-if)# bandwidth 128<br/>
  <div>
    Router(config-router)# no auto-summary<br/>
    <div>
      Router(config-router)# network 10.0.0.0<br/>
    <div>
      Router(config-router)# network 10.0.0.0<br/>
    </div>
  </div>
  </div>
</div>
</div>
</div>
</div>
```

Výpis 19: Ukázka použití sekce code pomocí třídy

Na druhou stranu jsem byl požádán o vytvoření alternativního způsobu zápisu sekce code s využitím xhtml elementu „code“ a následně formátováním textu stejně jako v předchozím případě tak, aby bylo snadnější zapsat sekci v textovém editoru. Element „code“ nemůže obsahovat blokový element „div“, proto jsem jej nahradil párem elementů „a“. Pro jednořádkové komentáře použijeme element „span“. Tento zápis je validní, ale použití prázdného elementu „a“ vyvolá varování při validaci stránky.

```
<code>
Router(config)# key chain jméno <span>; line comment</span><br/>
<a></a>Router(config-keychain)# key 1<br/>
<a></a><a></a>Router(config-keychain-key)# key-string heslo<br/>
<a></a><a></a><a></a>Router(config)# Int s1<br/>
<a></a><a></a><a></a><a></a>Router(config-if)# Ip rip authentication
key-chain jméno<br/>
<a></a><a></a><a></a><a></a><a></a>Router(config-if)# Ip rip authentication
mode md5<br/>
</code>
```

Výpis 20: Ukázka použití sekce code pomocí elementu code

3.1.2 Topologie

Topologie XML dokumentu obsahuje data pro popis logické topologie, pro propojení síťových aktivních prvků Virtlabu. XML dokument je specifikován svým RELAX NG

schématem „topology.rng“. Dokument je pomyslně rozdělen na dvě části, v jedné popisujeme logické prvky (jako směrovač, přepínač, PC) a v druhé části jejich spoje (hrany - edges) mezi nimi. Zařízení mohou mít nějaké vlastnosti, které po něm vyžadujeme, jako aby bylo rezervováno jen z dané lokality nebo mělo určitou funkčnost a druh operačního systému. Po spojovací lince typu ethernet můžeme chtít, aby měla rychlosť 10 Mbps, 100 Mbps, 1 Gbps nebo aby byla typu switchport trunk.

Ukázka topologie se směrovači, přepínačem a PC. Volitelně u některých topologií jsou vyžadovány vlastnosti linek a prvků (edge-feature a vertex-feature).

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>

<virtual_topology>
    <edge technology="serial" name="Mys">
        <vertex name="ra"/>
        <vertex name="rb"/>
    </edge>
    <edge technology="ethernet" ether_type="legacy" name="Liska">
        <vertex name="rb"/>
        <vertex name="sw1"/>
        <edge_feature>portcap:trunk</edge_feature>
    </edge>
    <edge technology="ethernet" ether_type="fast" name="Byk">
        <vertex name="sw1"/>
        <vertex name="pc1"/>
    </edge>
    <edge technology="ethernet" ether_type="fast" name="Beran1">
        <vertex name="sw1"/>
        <vertex name="pc1"/>
    </edge>
    <edge technology="ethernet" ether_type="legacy" name="Beran2">
        <vertex name="ra"/>
        <vertex name="pc2"/>
    </edge>

    <vertex_detail name="ra" type="router">
    </vertex_detail>
    <vertex_detail name="rb" type="router">
        <vertex_feature>site:ostrava</vertex_feature>
    </vertex_detail>

    <vertex_detail name="sw1" type="switch">
        <vertex_feature>site:ostrava</vertex_feature>
        <vertex_feature>virtualize:no</vertex_feature>
    </vertex_detail>

    <vertex_detail name="pc1" type="pc">
        <os>Linux-POS-ISP</os>
    </vertex_detail>
    <vertex_detail name="pc2" type="pc">
        <os>Linux-NS</os>
    </vertex_detail>
</virtual_topology>
```

Výpis 21: Ukázka topologie xml

3.1.3 Obrázky

Obrázky topologie jsou kresleny v programu DIA, soubor uložíme do *.dia formátu bez komprese a z něj provedeme export do PNG formátu. V Souboru DIA je navíc ke každé lince přidán popis rozhraní, pomocí kterého je připojena, vychází se z topologie.xml, kde je toto uvedeno. Např. do obrázku vložíme tento text: #ra : linka1# reprezentující rozhraní prvku RA připojeného k lince 1. Toto označení musí korespondovat s označením v dokumentu topologie.xml! Při rezervaci je tento text v DIA obrázku nahrazen konkrétním názvem rozhraní vycházejícího z aktuálního namapování síťových aktivních prvků. Tento obrázek uživatel uvidí po rezervaci úlohy. Pro statické zadání používáme PNG verzi bez popisu rozhraní.

3.1.4 XML úlohy

Viz sekce 3.2.2.1 na straně 28.

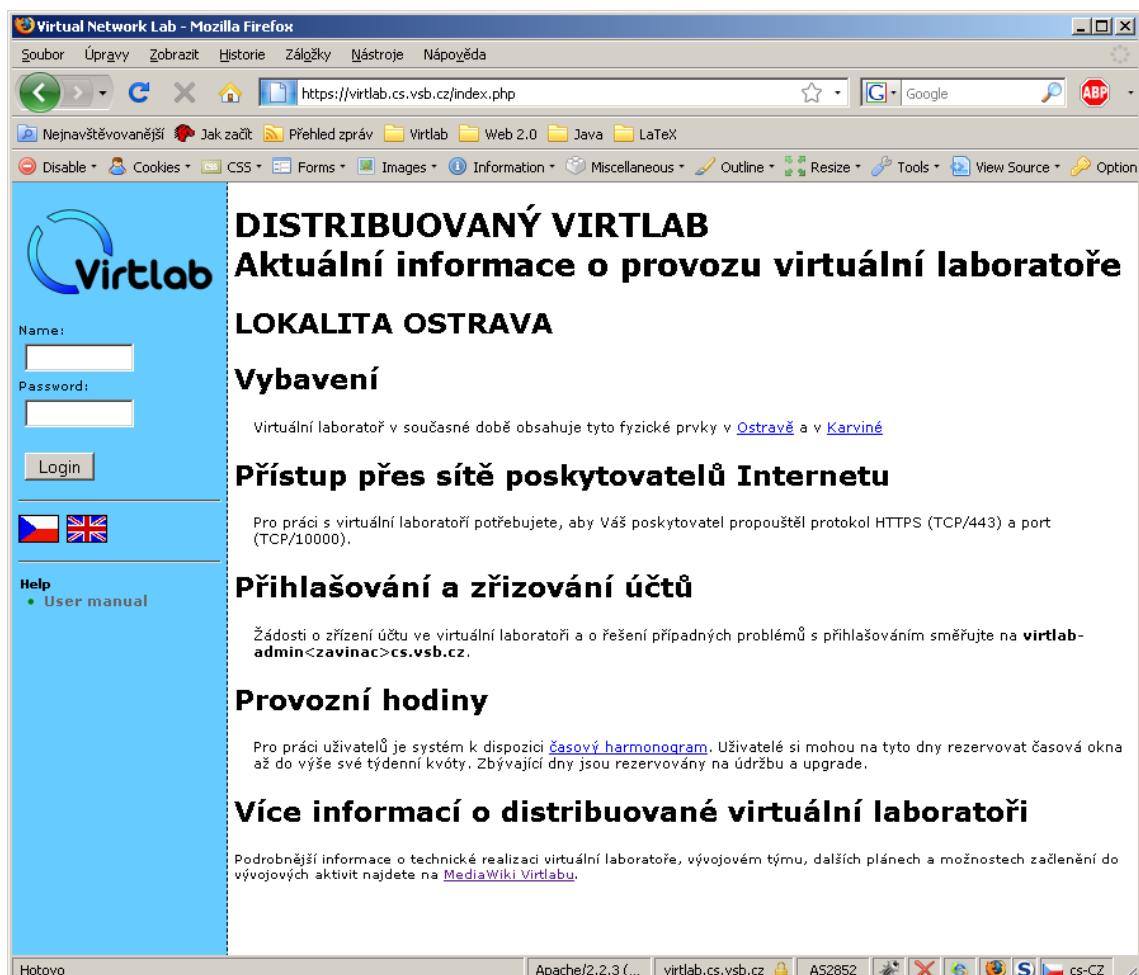
3.2 Tvorba úlohy

Pro vytvoření úlohy potřebujeme mít předem připraveny jednotlivé části (viz sekce 3.1 na straně 12), ze kterých bude naše úloha sestavena. Nemusíme je mít nutně všechny, záleží na druhu úlohy, jakou tvoříme, a podle toho ji přiřadíme do dané kategorie (viz 3 na straně 12). Když je úloha vytvořena, můžeme ji kdykoliv upravit nebo doplnit o zbývající části ve webovém GUI IS Virtlab.

3.2.1 Ve web GUI IS Virtlab

Ve webovém prohlížeči si načteme stránku s přihlášením do jedné z lokalit (v našem případě použiji lokalitu Ostrava). Webový portál Virtlabu používá aplikační protokol HTTPS, proto je nutné při prvním přihlášení přijmout certifikát a ověřit jeho platnost. U ověřování bychom se neměli spokojit pouze s ověřením DNS jména serveru (Common Name) a názvu firmy (Organization), ale také ověřit si otisk certifikátu (fingerprint) s hodnotou získanou jiným způsobem, než jsme získali tento certifikát. Jedině takto budeme schopni zajistit bezpečnou šifrovanou komunikaci se serverem, se kterým chceme komunikovat a ne s podvrženým serverem (man-in-the-middle attack).

Design je velice jednoduchý, složený z dvousloupkového rozvržení stránky, a to na sloupec levého navigačního panelu, který obsahuje hlavní vertikální menu, a sloupec se zbytkem hlavní části, ve které se zobrazují jednotlivé stránky IS Virtlab (viz obrázek 2).

Obrázek 2: Úvodní přihlašovací stránka do IS Virtlab

Osobní informace

- Přihlašovací jméno: **zap113**
- Křestní jméno: **Karel**
- Příjmení: **Zapletal**
- Email: **nobody@nowhere.null**
- Preferovaný jazyk: **cze**
- Kvota: **14**
- Platnost do: **0000-00-00**

Uživatelská skupina

Administrator

Uživatelská práva

Administrator
Správce úloh

Čas

Serverový čas (UTC) **11.04.2009 14:11**
Váš čas **11.04.2009 16:11**

Zpráva dne pro běžné uživatele

Odstanení chyby

Hardwareová závada ve spojovacím systému Virtlabu byla úspěšně opravena, Virtlab je opět plně funkční.

Provozní tým Virtlabu.

Předpoklady na straně uživatele

- Prohlížeč s podporou CSS, Java appletů ([JRE](#) nejméně 1.4.2_04) a JavaScriptu. Pro zajištění správného chování doporučujeme [Mozilla Firefox](#) nebo [MSIE](#).
- Informace o ověřených konfiguracích a známých problémech najdete [zde](#).
- Kořenový certifikát DVIRTLAB CA: [Kinstalaci zde](#).

Hesla

Systém zabraňuje vkládání příkazů, které by mohly vést k "zaheslování" vybavení.

- Potřebujete-li nakonfigurovat jakékoli heslo (na konzolu, VTY, atd.), vždy použijte pouze heslo **cisco**.
- K přihlášení k virtuálnímu PC (instance XENu) použijte login/heslo: **root/cisco, cnap/cisco, guest/cisco**.

Mazání konfigurací

Na počátku vaší rezervace by mělo být všechno vybavení resetováno. Pokud tomu tak není, prosíme ') ?> ohlaste to jako chybu.

[Často kladené dotazy \(FAQ\)](#)

Hlášení chyb

Prosíme, pomožte nám zlepšit fungování systému nahlášením chyb nebo návrhy na jeho vylepšení.

Tvůrci systému vynaložili velké úsilí na odstranění všech chyb. Může se však stát, že na nějakou stále ještě narazíte. Omlouváme za případné potíže.

Prejeme Vám příjemnou práci se systémem Virtlab

Obrázek 3: Úvodní stránka po přihlášení

Po přihlášení vidíme v hlavní části běžné informace a sdělení pro uživatele Virtlabu. V navigačním panelu máme název lokality, jméno uživatele, aktuální čas a hlavní menu rozdělené do sekcí:

- Hlavní
- Uživatelé
- Úlohy
- Rezervace
- Soubory

- Podpůrné nástroje
- Napište nám
- Ná pověda
- Odhlásit

Pod menu je informace o revizním čísle, pod kterým tento portál právě běží. Jedná se o revizní číslo celého Virtlab projektu v Subversion (SVN) systému pro správu a verzování projektů.

Vybereme v menu „Úlohy -> nová úloha“. Zobrazí se nám formulář pro vytvoření nové úlohy.

The screenshot shows a Mozilla Firefox browser window with the URL <https://virtlab.cs.vsb.cz/index.php?page=7&sid=dfd1e2db0a9c3acfd060d5b0e84a4b>. The main content is a form titled "Úlohy - vytvoření". The form fields include:

- Název (krátký): [Short Name] (empty)
- Název (dlouhý): [Long Name] (empty)
- Popis: [Description] (empty)
- Časová náročnost: [Time Limit] (empty)
- Zadání-cze: [Assignment-cze] (empty)
- Zadání-eng: [Assignment-eng] (empty)
- Zadání-ger: [Assignment-ger] (empty)
- Obrázek: [Image] (empty)
- Předkonfigurace: [Pre-configuration] (empty)
- Ukázková cílová konfigurace: [Example target configuration] (empty)
- Topologie: [Topology] (empty)
- Obrázek topologie: [Topology image] (empty)
- Kategorie: [Category] dropdown menu showing options: Určení, Archive, Preproduction, System Test, Experimentální, Produkční, Předmět.

At the bottom right of the form is a "Vytvořit" (Create) button. The sidebar on the left contains links such as "Úlohy", "Rezervace", "Soubory", and "Podporované nástroje". The status bar at the bottom shows "Apache/2.2.3 (Debian) PHP/5.2.0-8+etch13 mod_ssl/2.2.3 OpenSSL/0.9.8c virtlab.cs.vsb.cz" and the IP "AS2852".

Obrázek 4: Formulář vytvoření úlohy

Ve formuláři vyplníme jednotlivá pole, krátký název slouží k zobrazení úlohy v seznamu úloh, dlouhý název se zobrazí, až po vybrání konkrétní úlohy ze seznamu. Pole popis slouží pro jednoduchý popis úlohy, časovou náročnost zadáváme čísla a to v minutách. V další části vkládáme soubory do úlohy. Máme možnost bud' vložit nový soubor nebo použít již existující - nahraný soubor ve Virtlabu. Zadáme soubory zadání, mohou být čistě textové, HTML nebo XHTML a to v několika jazykových lokalizacích. Statický např. PNG obrázek, určený pro zobrazení v zadání a na stránce úlohy. Můžeme vložit textový soubor před konfigurace a cílové konfigurace. Povinný XML soubor logické topologie a DIA obrázek, do kterého se během aktivní úlohy promítnou názvy rozhraní aktivních síťových prvků podle aktuálního namapování. Už nám jen zbývá úlohu příslušně kategorizovat. Pokud máme hotovo, můžeme formulář odeslat zmáčknutím tlačítka **Vytvořit**.

Nyní se můžeme podívat na vytvořenou úlohu v menu „Úlohy -> seznam“. Zobrazí se nám stránka Úlohy - seznam. V horní části máme formulář pro filtrování úloh podle kategorií, ve výchozím stavu se zobrazí všechny úlohy v dané lokalitě (viz obrázek 5).

The screenshot shows a Mozilla Firefox browser window displaying the Virtlab task list interface. The URL in the address bar is <https://virtlab.cs.vsb.cz/index.php?page=15&sid=dfd1e2db0a9c3acf0d06d65b0e84a4b>. The page title is "Virtuální sítová laboratoř - Mozilla Firefox". The main content area is titled "Úlohy - seznam" (Tasks - list). On the left, there is a sidebar with navigation links for "Hlavní" (Main), "Uživatelé" (Users), "Úlohy" (Tasks), "Rezervace" (Reservations), "Soubory" (Files), and "Podporované nástroje" (Supported tools). The main list displays tasks grouped by category:

Kategorie	Úlohy
Produkční	<ul style="list-style-type: none"> BGP task 1 BGP task 3 Default task 2 MPIM task 1 NAT task 1 NAT task 2 NS1 - 802.1x Port Authen. NS1 - AAA-ASA,Radius,TACACS NS1 - ACLs on ASA NS1 - ASA security NS1 - Authen. Proxy NS1 - CBAC on IOS NS1 - configure NTP service NS1 - Configure SSH NS1 - Configure Syslog on IOS
	<ul style="list-style-type: none"> NS1 - Group objects ASA NS1 - local AAA on ASA NS1 - Local AAA on IOS NS1 - Mitigate Layer 2 Attacks NS1 - Routing Authentication NS1 - SSH access thru AAA NS1 - TCP/IP Services NS2 - ASA Transp. FW NS2 - Easy VPN svr ASA, SW cli NS2 - EVPN SWclient IOS NS2 - GRE ov IPSec IOS NS2 - IPS, IDS on Cisco ASA NS2 - IPS, IDS on IOS router NS2 - RAS HW d IOS NS2 - RAS VPN HW d ASA
	<ul style="list-style-type: none"> NS2 - S-T-S ASA CA NS2 - S-T-S ASA pre NS2 - S-T-S ASA,IOS pre NS2 - S-T-S IOS - pre NS2 - S-T-S VPN IOS CA NS2 - PolicyRouting task 1 NS2 - SPS úloha 1 NS2 - SPS úloha 2 NS2 - SPS úloha 3 NS2 - Switches task 2 Projekt POS 0809/1 Projekt POS 0809/2 Projekt POS 0809/3 Projekt POS 0809/4 Projekt POS 0809/5 Projekt POS 0809/6
	<ul style="list-style-type: none"> Redistribution task 1 Redistribution task 2 RIP task 1 RIP task 4 RIP task 5 SPS úloha 4 SPS úloha 5 Trojúhelník z přepínaců Trojúhelník ze směrovaců VLAN task 2

Obrázek 5: Seznam úloh

Pomocí filtru si navolíme příslušnou kategorii, tím se nám zobrazí její úlohy. Po vybrání konkrétní úlohy po kliknutí na odkaz jejího krátkého názvu se zobrazí hlavní stránka úlohy (viz obrázek 6).

The screenshot shows a Mozilla Firefox browser window displaying the Virtlab web application. The URL in the address bar is <https://virtlab.cs.vsb.cz/index.php?page=15&sid=dfd1e2dc0a9c3acf060d65b0e04a4b&taskid=152>. The main content area is titled "Úlohy - seznam". A specific task is highlighted: "GRE task 1 Exercise for configuration of GRE Tunnel". Below the title, there is a note: "Try properties of the Basic GRE Tunnel." and a time limit: "Časová náročnost: 120 min". The task details include: "Zadání-cze: [gre1_cz-html](#)", "Zadání-eng: [gre1_en-html](#)", and "Zadání-ger: [gre1_de-html](#)". An image labeled "Obrázek" shows a network topology diagram with two hosts connected by a red line. Below the diagram is the label "gre1-obr". There are also buttons for "Předkonfigurace" and "Ukázková cílová konfigurace: [gre1-end](#)". Under "Topologie:", there is a button "gre1-top" and a link "Vyber pro rezervaci". At the bottom, there is a link "Obrázek topologie: [gre1-dia](#)". On the left sidebar, under "Úlohy", there is a list: "aktivní úlohy", "editace", "nová úloha", "vymazání úloh", "kategorie / třídy", and "seznam". Other sections visible on the sidebar include "Hlavní", "Uživatelé", "Reservace", and user profile information.

Obrázek 6: Stránka úlohy

Tady si můžeme zkontrolovat vytvoření úlohy, použití nadpisů, popisku, náhled na statický obrázek PNG a také zde máme odkazy na všechny námi předem zadané soubory. Můžeme úlohu hned zkoušet zarezervořovat, vrátit se zpět na seznam úloh nebo v menu si zvolit jinou stránku.

Pokud potřebujeme změnit zadání úlohy využijeme k tomu v menu „Úlohy -> editace“. Opět si pomocí filtru kategorií zobrazíme množinu úloh, které chceme. Systém nám nabízí tři možnosti editace, editace je podobná jako při vytváření nové úlohy, smazání úlohy (ne však souboru úlohy) nebo export úlohy nebo celé množiny do souboru TAR (viz obrázek 7).

Virtuální síťová laboratoř - Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazit Historie Záložky Nástroje Nápověda

https://virtlab.cs.vsb.cz/index.php?page=6&sid=8361b095fe28df

Nejnavštěvovanější Jak začít Přehled zpráv Virtlab Web 2.0 Java LaTeX

Disable Cookies CSS Forms Images Information Miscellaneous Outline Resize Tools View S...

Úlohy - procházení a editace

Určení: Produkční
Předmět: – vše –
Téma: – vše –
Obtížnost: – vše –
Vyber

R1 Ova ethernet PC1 Ova	Editovat	Smaž	Export
RA Kar ethernet PC1 Kar	Editovat	Smaž	Export
PC1 a PC2 ethernet Ova	Editovat	Smaž	Export
PC1 a PC2 ethernet Kar	Editovat	Smaž	Export
PC1 a PC1 ethernet O - K	Editovat	Smaž	Export
RAova-PC1kar	Editovat	Smaž	Export
Uloha DIA	Editovat	Smaž	Export
vyruseni r5	Editovat	Smaž	Export
Test	Editovat	Smaž	Export
Test2	Editovat	Smaž	Export

Export group

Najít: Další Předchozí Zvýraznit Rozšiřovat velikost

Hotovo Apache/2.2.3 ... virtlab.cs.vsb.cz A52852 cs-CZ

Obrázek 7: Stránka editace úloh

The screenshot shows a Mozilla Firefox browser window displaying the Virtlab file management interface. The left sidebar contains a navigation menu with sections like 'Ostrava', 'Karel Zapletal', 'Úloha', 'Uživatelé', 'Úlohy', 'Reservace', 'Soubory', and 'Podporné nástroje'. The main content area is titled 'Soubory - seznam, smazání a stáhnutí' and displays a table of uploaded files. The table columns include: Identifikátor souboru, Typ, Velikost (B), Jméno souboru, MIME typ, Vloženo - změněno, Úživatel, Zobrazit, Stáhnout, Vymazání, and Aktualizovat. The table lists various files such as 'A1028_ilustraci', 'ad1_cz-html', 'ad1_en-html', etc., with details like file type (picture, specification), size, name, MIME type (text/html, image/png, application/xml, etc.), upload date, user (e.g., sal059, zap113), download link, delete link, and update link.

Obrázek 8: Stránka seznam souborů

Pro práci se soubory nám slouží sekce v menu Soubory. V „Soubory -> seznam / smazání / stáhnutí“ máme přehled o všech souborech nahraných do databáze Virtlabu. Při problémech se soubory se zde můžeme podívat na jednotlivé soubory na jejich identifikátor ve Virtlabu, velikost, typ, MIME typ, kdy byl soubor vložen nebo změněn, kým byl nahrán, soubor si můžeme prohlédnout, soubor můžeme uložit na disk, aktualizovat nebo jej smazat. Na stránce můžeme využít vyhledávání souborů a filtrování (viz obrázek 8).

Pokud potřebujeme zvlášť vložit soubor, slouží k tomu účelu stránka „Soubory -> nahrát nový“. Zde vyplníme typ souboru, zda-li se jedná o zadání, statický obrázek, DIA obrázek, logickou topologii, předkonfiguraci nebo konečnou konfiguraci. Ručně zadáme identifikátor souboru, musí být jedinečný, doporučení je volit jej podle druhu souboru a bez použití mezer. Vybrat samotný soubor z disku, který chceme nahrát.

3.2.2 Ručně

Úlohy pro IS Virtlab si můžeme připravit samostatně bez IS Virtlab a v režimu offline, kdy nejsme připojeni k počítačové síti a Internetu. A to tak, že si připravíme jednotlivé soubory pro naši úlohu, které budeme chtít zahrnout do úlohy. Nyní budeme potřebovat dokument task.xml (viz následující oddíl 3.2.2.1), ve kterém popíšeme úlohu: její krátký název, dlouhý název, časovou náročnost, jednoduchý textový popis. Nadále pomocí jednotlivých elementů budeme popisovat dané soubory, které chceme do úlohy zahrnout (viz ukázka souboru 22). Před přípravou pro nahrání do IS Virtlab provedeme konečnou validaci všech XML dokumentů (viz sekce 2.1.2). Pak soubory zkomprimujeme do archívu typu: TAR, TAR+GZ nebo TAR+BZ2. Nyní, jakmile máme připraveny archívy, můžeme je nahrát do IS Virtlab (viz sekce 3.2.2.2).

3.2.2.1 Task XML Je dokument XML s názvem „task.xml“ sloužící pro namapování jednotlivých souborů úlohy při nahrání úlohy z komprimovaného TAR archívu. Je specifikován schématem RELAX NG „taskupload.rng“ (viz příloha 26 na straně 45). Slouží k popisu struktury dané úlohy.

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>

<task name="GRE_task_1" time="120">
    <longname>Exercise for configuration of GRE Tunnel</longname>
    <description>Try properties of the Basic GRE Tunnel.</description>

    <specification>
        <file name="gre1_cz-html" filepath="description/htmlgre1_cz.html" lang="cze" exists="no" />
        <file name="gre1_en-html" filepath="description/htmlgre1_en.html" lang="eng" exists="no" />
    </specification>

    <picture>
        <file name="gre1-obj" filepath="pictures/gre1.png" exists="no" />
    </picture>

    <pre_conf>
    </pre_conf>

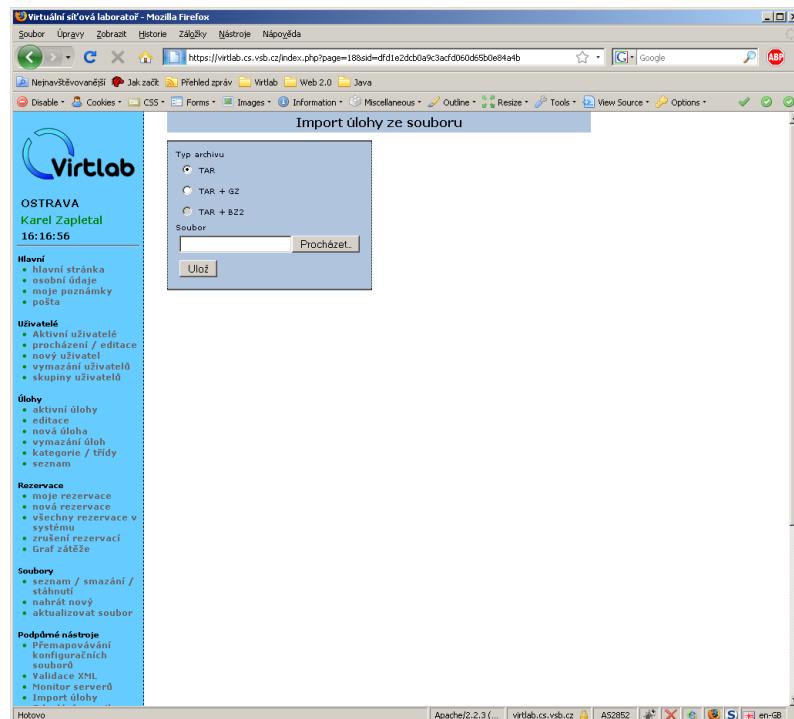
    <post_conf>
        <file name="gre1-end" filepath="endconf/gre1_end.txt" exists="no" />
    </post_conf>

    <topology>
        <file name="gre1-top" filepath="topology/gre1.xml" exists="no" />
    </topology>

    <dia_picture>
        <file name="gre1-dia" filepath="pictures/gre1.dia" exists="no" />
    </dia_picture>
</task>
```

Výpis 22: Ukázka task.xml

3.2.2.2 Vložení úlohy Vložení úlohy do IS Virtlab provádíme přes web GUI IS Virtlab, sekci Podpůrné nástroje - Import úlohy. Do IS Virtlab se nahrávají zkomprimované archívy typu: TAR, TAR+GZ a TAR+BZ2.

Obrázek 9: Vložení úlohy do IS Virtlab

4 Závěr

Práce na implementaci souboru úloh vyvinutém na Regionální akademii Cisco Networking Academy Program do systému Virtlab byla zajímavá a poskytla mi mnoho příležitostí k rozšíření znalostí získaných studiem. Seznámil jsem se se souborem úloh, formátem jejich vkládání do IS Virtlab a zpracoval řešení jejich implementace. Toto zpracování umožní praktické využití uživatelům při výuce a zkoušení znalostí z oboru počítačových sítí.

Karel Zapletal

5 Literatura

- [1] HUCABY, David, MCQUERRY, Steve. *Konfigurace směrovačů Cisco*. [Brno], Computer Press 2004. 632 s. ISBN 80-722-6951-8
- [2] PUNŽMANOVÁ, Rita. *TCP/IP v kostce*. [České Budějovice] 1. vydání, Kopp 2004. 608 s. ISBN 80-7232-236-2
- [3] FIALA, Jan. *PSPad* [počítačový program, online]. Ver. 4.5.3 for Windows. [Plzeň], 2007 [cit. 2008-05-12]. URL: <<http://www.pspad.com/cz/>>. Freeware.
- [4] Bradbury Software, LLC. *TopStyle Lite* [počítačový program, online]. Lite Ver. 3.5 for Windows. 2006 [cit. 2009-04-02]. URL: <<http://www.newsgator.com/individuals/topstyle>>. Freeware.
- [5] KÜNG, Stefan, ONKEN, Lübbe. *TortoiseSVN* [počítačový program, online]. Ver. 1.6.0 for Windows. 2009 [cit. 2009-03-29]. URL: <<http://tortoisessvn.net/>>. Freeware.
- [6] Larsson, Alexander. *DIA* [počítačový program, online]. Ver. 0.96.1 for Windows, Linux. 2006 [cit. 2008-08-17]. URL: <<http://projects.gnome.org/dia/>>. Freeware.
- [7] Gerald Schmidt. *XML Copy Editor* [počítačový program, online]. Ver. 1.2.0 for Windows, Linux. 2008 [cit. 2008-08-14]. URL: <<http://xml-copy-editor.sourceforge.net/>>. Free software released under the GNU GPL.
- [8] W3 Consortium. *XHTML™ 1.0 The Extensible HyperText Markup Language (Second Edition)* [online]. W3C Recommendation 26 January 2000, revised 1 August 2002 [cit. 2009-04-12]. URL: <<http://www.w3.org/TR/xhtml1>>.
- [9] W3 Consortium. *XHTML Tutorial* [online]. [cit. 2009-04-10]. URL: <<http://www.w3schools.com/xhtml>>.
- [10] W3 Consortium. *Extensible Markup Language (XML)* [online]. Version 1.0 (Fifth Edition). W3C Recommendation 26 November 2008 [cit. 2009-04-12]. URL: <<http://www.w3.org/TR/xml>>.
- [11] W3 Consortium. *Extensible Markup Language (XML)* [online]. Version 1.0. W3C Recommendation 10-February-1998 [cit. 2009-04-12]. URL: <<http://www.w3.org/TR/1998/REC-xml-19980210>>.
- [12] W3 Consortium. *XML Tutorial* [online]. [cit. 2009-04-13]. URL: <<http://www.w3schools.com/xml>>.
- [13] W3 Consortium. *Cascading Style Sheets Level 2 Revision 1 (CSS 2.1) Specification* [online]. W3C Candidate Recommendation 19 July 2007 [cit. 2009-04-18]. URL: <<http://www.w3.org/TR/CSS21>>.
- [14] W3 Consortium. *CSS Tutorial* [online]. [cit. 2009-04-14]. URL: <<http://www.w3schools.com/css>>.

- [15] W3 Consortium. *Full Web Building Tutorials* [online]. [cit. 2009-04-20]. URL: <<http://www.w3schools.com>>.
- [16] jakpsatweb.cz. *Css referenční příručka* [online]. [cit. 2009-04-18]. URL: <<http://www.jakpsatweb.cz/css>>.
- [17] Interval.cz. *Interval webový portál věnovaný programování*, [online]. [cit. 2008-08-18]. URL: <<http://interval.cz>>.
- [18] OASIS. *RELAX NG Specification* [online]. Committee Specification 3 December 2001 [cit. 2009-04-18]. URL: <<http://www.oasis-open.org/committees/relax-ng/spec-20011203.html>>.
- [19] ISO/IEC. *ISO/IEC 19757-2 Information technology — Document Schema Definition Language (DSDL) — Part 2: Regular-grammar-based validation — RELAX NG* [online]. [Geneva]:ISO copyright office. First edition 2003-12-01 [cit. 2009-04-18]. 34 stránek. Reference number ISO/IEC 19757-2:2003(E). URL: <<http://www.iso.org>>.
- [20] Anders Möller, BRICS. *Document Structure Description 2.0* [online]. December 2002. Minor updates March and September 2005 [cit. 2009-04-22]. URL: <<http://www.brics.dk/DSD/dsd2.html>>.
- [21] Virtlab. *Virtlab, webový portál distribuovaného virtlabu v lokalitě Ostrava* [online]. [cit. 2009-05-05] URL: <<https://virtlab.cs.vsb.cz>>.
- [22] Virtlab. *Media Wiki IS Virtlab* [online]. [cit. 2009-04-12] URL: <<http://www.cs.vsb.cz/vl-wiki>>.
- [23] Oetiker, Tobias. *Ne příliš stručný úvod do systému L^AT_EX2_ε - Neboli L^AT_EX2_e v 73 minutách*. Verze 2.2-Beta. 1996. Verze překladu CZ-0.9-Beta 1998. [cit. 2009-05-06]

A Ukázka xhtml zadání úlohy

```
<?xml version='1.0' encoding='utf-8'?>
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Strict//EN"
  "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-strict.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" xml:lang='en' lang='en'>
<head>
  <!-- ENCODING /-->
  <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
  <meta http-equiv="Content-Language" content="en" />
  <!-- ENCODING end /-->

  <!-- CASCADING STYLE SHEETS /-->
  <!-- EXTERNAL STYLE /-->
  <link rel="stylesheet" type="text/css" href="task_style.css" />
<!-- CASCADING STYLE SHEETS -- end /-->

  <!-- TITLE /-->
  <title>GRE task 1 – GRE tunnel</title>
  <!-- TITLE end /-->

</head>
<body>
<!-- WRAPPER /-->
<div id="wrapper">

  <div id="title">
    Title : GRE task 1 – GRE tunnel
  </div>

  <div id="goal">
    <h1>Goal:</h1>
    <p>
      Configure exhibit network.
      Configure GRE tunnel.
      Routers will use routing protocol EIGRP.
    </p>
  </div>

  <div id="time">
    <h1>Required Time: 120 minutes</h1>
  </div>

  <div id="teoback">
    <h1>Theoretical Background:</h1>
    Theoretical introduction into EIGRP:
    <ul>
      <li><a href="http://en.wikipedia.org/wiki/EIGRP"> EIGRP – en.wikipedia.org</a></li>
      <li><a href="http://www.cisco.com/en/US/docs/internetworking/technology/handbook/
          Enhanced_IGRP.html"> EIGRP Technology Handbook – Cisco.com</a></li>
      <li><a href="http://www.cisco.com/en/US/docs/internetworking/technology/handbook/
          IGRP.html"> IGRP Technology Handbook – Cisco.com</a></li>
      <li><a href="http://www.firewall.cx/igrp.php"> IGRP – firewall.cx</a></li>
    </ul>
  </div>
</div>
```

```
<li><a href="http://www.firewall.cx/eigrp.php"> EIGRP – firewall.cx</a></li>
<li><a href="http://www.samuraj–cz.com/clanky/administrace/tcpip–routing–smerovani/"> Smerování – samuraj–cz.com</a></li>
</ul>
EIGRP configuration and command reference:
<ul>
<li><a href="http://www.cisco.com/en/US/docs/ios/iproute/configuration/guide/irp_cfg_eigrp_ps6441_TSD_Products_Configuration_Guide_Chapter.html"> EIGRP Configuration guide IOS 12.4T – Cisco.com</a></li>
<li><a href="http://www.cisco.com/en/US/docs/ios/iproute/command/reference/irp_book.html"> Routing Command reference IOS 12.4 and 12.4T – Cisco.com</a></li>
</ul>
</div>

<div id="topology">
<h1>Topology:</h1>

</div>

<div id="optionaltable">
<h1>Table:</h1>
PVC on Frame Relay switch RG are configured this:
<table summary="PVC_on_Frame_Relay_switch_RG_are_configured_this:">
<caption>Table for PVC in RG:</caption>

<thead>
<tr>
<th>Interface</th>
<th>DLCI</th>
<th>Interface</th>
<th>DLCI</th>
</tr>
</thead>
<tbody>
<tr>
<td>i1/0</td>
<td>100</td>
<td>i1/1</td>
<td>101</td>
</tr>
<tr>
<td>i1/0</td>
<td>200</td>
<td>i1/2</td>
<td>201</td>
</tr>
<tr>
<td>i1/0</td>
<td>300</td>
<td>i1/3</td>
<td>301</td>
</tr>
</tbody>
```

```
</table>
</div>

<div id="config">
<h1>Configuration:</h1>
<br />
<code>
Router(config)# key chain jméno <span>; line comment</span><br />
<a></a>Router(config-keychain)# key 1<br />
<a></a><a></a>Router(config-keychain-key)# key-string heslo<span> comment</span><br />
<a></a><a></a><a></a>Router(config)# Int s1<br />
<a></a><a></a><a></a><a></a>Router(config-if)# Ip rip authentication
key-chain jméno<br />
<a></a><a></a><a></a><a></a><a></a><a></a>Router(config-if)# Ip rip authentication
mode md5<br />
</code>
<br />

<div class="code">
Router(config)# #ra.Jezek1# <span>; line comment</span><br />
<div>
    Router(config-if)# ip address 10.0.0.1 255.0.0.0<br />
    <div>
        Router(config-if)# bandwidth 128<br />
    <div>
        Router(config-router)# no auto-summary<br />
        <div>
            Router(config-router)# network 10.0.0.0<br />
            <div>
                Router(config-router)# network 10.0.0.0<br />
            </div>
        </div>
    </div>
</div>
</div>
<br />
```

Verify the function by commands:

```
<div class="code">
    Router# sh int tunnel 0<br />
    Router# sh ip route<br />
</div>
</div>

<div id="test">
<h1>Function test:</h1>

<div class="code">
    Router# sh ip protocols<br />
    Router# sh int tunnel 0<br />
    Router# sh ip route<br />
    Router# sh ip route eigrp<br />
```

```
Router# sh ip eigrp neighbors <br />
Router# sh ip eigrp topology <br />
Router# sh ip eigrp interface [type number]<br />
Router# sh ip eigrp traffic <br />
Router# ping<br />
Router# trace<br />
</div>
</div>
<!-- WRAPPER end /-->
</body>
</html>
```

Výpis 23: Ukázka zadání úlohy ve formátu XHTML

B CSS styl úloh

```
/* Last update:2008-08-18 by Karel Zapletal */
body {
    font-family: Verdana, Geneva, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-size: 12px;
    text-align: center;
    background-color: #FFFFFF;
}
/* Obal stránky */
#wrapper {
    padding: 0px 0px 0px 0px;
    background-color: #FFFFFF; /* #CEFFAF */
    /*border: 1px ridge #A7CC8F;*/
    position: relative ;
    margin: auto;
    width: 900px;
    color: #111111;
    text-align: justify ;
}

/* Struktura uloh */

/* Caption class */
div.caption {
    text-align: left ;
    font-size: 14px;
    font-weight: bold;
    font-style: italic ;
    color: #336667;
    margin: 0px 0px 0px -20px;
    padding: 0px 0px 6px 0px;
}
/* Title */
div# title {
    font-family: Arial ;
    font-size: 16px;
    font-weight: bold;
    /*background-color: #F6FFBF;*/
    color: #336667;
    margin-left: 5px;
    padding: 18px 0px 12px 0px;
}
/* Goal */
div#goal {
    border-bottom: 1px black dotted;
    margin: 5px;
    padding: 12px 0px 6px 20px;
}
/* Required Time */
div#time {
    border-bottom: 1px black dotted;
    margin: 5px;
```

```
padding: 12px 0px 6px 20px;
}
/* Theoretical Background */
div#teoback {
    border-bottom: 1px black dotted;
    margin: 5px;
    padding: 12px 0px 6px 20px;
}
div#teoback ul li {
    list-style-type: none;
}
/* Topology */
div#topology {
    border-bottom: 1px black dotted;
    text-align: center;
    margin: 5px;
    padding: 12px 0px 6px 20px;
}
div#topology img {
    /*border: 1px ridge #A7CC8F;*/
    margin: 5px 0px 0px -20px;
    padding: 12px 0px 6px 20px;
}
/* Optional Tables */
div#optionaltable {
    border-bottom: 1px black dotted;
    text-align: center;
    margin: 5px;
    padding: 12px 0px 6px 20px;
}
div#optionaltable table{
    border: 1px #AAAAAA solid;
}
div#optionaltable table tr {
}
div#optionaltable table th{
    border: 1px #AAAAAA solid;
    background-color: #DDDDDD;
    padding: 7px;
    text-align: center;
}
div#optionaltable table td{
    border: 1px #AAAAAA solid;
    padding: 7px;
    text-align: left ;
}
/* Configuration */
div#config {
    border-bottom: 1px black dotted;
    margin: 5px;
    padding: 12px 0px 6px 20px;
}
/* Function Test */
```

```
div#test {  
    border-bottom: 1px black dotted;  
    margin: 5px;  
    padding: 12px 0px 6px 20px;  
}  
/* Optional Tasks */  
div#optional {  
    border-bottom: 1px black dotted;  
    margin: 5px;  
    padding: 12px 0px 6px 20px;  
}  
div#goal h1{  
    text-align: left ;  
    font-size: 14px;  
    font-weight: bold;  
    font-style: italic ;  
    color: #336667;  
    margin: 0px 0px 0px -20px;  
    padding: 0px 0px 6px 0px;  
}  
div#time h1{  
    text-align: left ;  
    font-size: 14px;  
    font-weight: bold;  
    font-style: italic ;  
    color: #336667;  
    margin: 0px 0px 0px -20px;  
    padding: 0px 0px 6px 0px;  
}  
div#teoback h1{  
    text-align: left ;  
    font-size: 14px;  
    font-weight: bold;  
    font-style: italic ;  
    color: #336667;  
    margin: 0px 0px 0px -20px;  
    padding: 0px 0px 6px 0px;  
}  
div#topology h1{  
    text-align: left ;  
    font-size: 14px;  
    font-weight: bold;  
    font-style: italic ;  
    color: #336667;  
    margin: 0px 0px 0px -20px;  
    padding: 0px 0px 6px 0px;  
}  
div#optionaltable h1{  
    text-align: left ;  
    font-size: 14px;  
    font-weight: bold;  
    font-style: italic ;  
    color: #336667;  
    margin: 0px 0px 0px -20px;
```

```
padding: 0px 0px 6px 0px;
}
div#config h1{
    text-align: left ;
    font-size: 14px;
    font-weight: bold;
    font-style: italic ;
    color: #336667;
    margin: 0px 0px 0px -20px;
    padding: 0px 0px 6px 0px;
}
div#test h1{
    text-align: left ;
    font-size: 14px;
    font-weight: bold;
    font-style: italic ;
    color: #336667;
    margin: 0px 0px 0px -20px;
    padding: 0px 0px 6px 0px;
}
div#optional h1{
    text-align: left ;
    font-size: 14px;
    font-weight: bold;
    font-style: italic ;
    color: #336667;
    margin: 0px 0px 0px -20px;
    padding: 0px 0px 6px 0px;
}
/*
Struktura uloh END */

/*
Code */
div.code {
    font-family: "Courier_New", Courier, monospace;
    /*color: Yellow;*/
    background-color: #F1F1F1;
    border: 1px dashed;
    width: 700px;
    padding: 10px 5px 10px 20px;
    margin: 5px 0px 5px 20px;
}
div.code span{
    font-family: Verdana, Geneva, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-style: italic ;
}
div.code div{
    padding: 0px 0px 0px 0px;
    margin: 0px 0px 0px 20px;
}
div.code ul {
    list-style-type: none;
    margin-left: -20px;
}
div.code ul li {
```

```
list-style-type: none;
}
/* Code END */

/* Link */
a:before {
    content: "Link:" ;
}
a {
    text-decoration: none;
    color: #336667;
}
/* Link END */

/* tag code */
code {
    font-family: "Courier_New", Courier, monospace;
    background-color: #F1F1F1;
    border: 1px dashed;
    width: 700px;
    padding: 10px 5px 10px 20px;
    margin: 5px 0px 5px 20px;
    display: block;
}
code span{
    font-family: Verdana, Geneva, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-style: italic ;
}
code object {
    padding: 0px 0px 0px 0px;
    margin: 0px 0px 0px 20px;
}
code a:before {
    content: "";
}
code a {
    text-decoration: none;
    color: #000000;
    padding: 0px 0px 0px 0px;
    margin: 0px 0px 0px 20px;
}
/* tag code END */
```

Výpis 24: CSS styl úloh

C Použitá RELAX NG schémata

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>

<!-- RELAX NG schema pro topologii ulohy -->
<grammar xmlns="http://relaxng.org/ns/structure/1.0"
          xmlns:html="http://www.w3.org/1999/xhtml"
          datatypeLibrary="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-datatypes">

<start>
    <!-- zacatek popisu topologie -->
    <element name="virtual_topology">
        <zeroOrMore>
            <!-- linka v grafu topologie ulohy -->
            <element name="edge">

                <!-- technologie linky -->
                <attribute name="technology">
                    <choice>
                        <value>serial</value>
                        <value>ethernet</value>
                    </choice>
                </attribute >

                <!-- zvolene jmeno -->
                <attribute name="name">
                    <data type="string">
                        <param name="minLength">1</param>
                        <param name="maxLength">100</param>
                    </data>
                </attribute >

                <!-- v pripade ethernetu se jeste specifikuje jeho typ -->
                <optional>
                    <attribute name="ether_type">
                        <choice>
                            <value>legacy</value>
                            <value>fast</value>
                            <value>gigabit</value>
                        </choice>
                    </attribute >
                </optional>

                <!-- vrchol v grafu site – kazda linka spojuje dve zarizeni -->
                <element name="vertex">
                    <attribute name="name">
                        <data type="IDREF">
                            <param name="minLength">1</param>
                            <param name="maxLength">100</param>
                        </data>
                    </attribute >
                <empty/>
```

```

</element>

<!-- druhý vrchol = druhé zarizení, které linka spojuje --&gt;
&lt;element name="vertex"&gt;
    &lt;attribute name="name"&gt;
        &lt;data type="IDREF"&gt;
            &lt;param name="minLength"&gt;1&lt;/param&gt;
            &lt;param name="maxLength"&gt;100&lt;/param&gt;
        &lt;/data&gt;
    &lt;/attribute&gt;
    &lt;empty/&gt;
&lt;/element&gt;

<!-- další informace o lince – nepovinno --&gt;
&lt;optional&gt;
    &lt;element name="min_bps"&gt;
        &lt;data type="decimal"&gt;
            &lt;param name="minInclusive"&gt;1&lt;/param&gt;
            &lt;param name="maxExclusive"&gt;100000000000&lt;/param&gt;
        &lt;/data&gt;
    &lt;/element&gt;
&lt;/optional&gt;

&lt;zeroOrMore&gt;
    &lt;element name="edge_feature"&gt;
        &lt;data type="string"&gt;
            &lt;param name="minLength"&gt;0&lt;/param&gt;
            &lt;param name="maxLength"&gt;100&lt;/param&gt;
        &lt;/data&gt;
    &lt;/element&gt;
&lt;/zeroOrMore&gt;
&lt;/element&gt;
<!-- konec popisu linky --&gt;
&lt;/zeroOrMore&gt;

<!-- Nasleduje detailní popis jednotlivých zařízení v síti --&gt;
&lt;zeroOrMore&gt;
    &lt;element name="vertex_detail"&gt;
        &lt;!-- Typ zařízení --&gt;
        &lt;attribute name="type"&gt;
            &lt;choice&gt;
                &lt;value&gt;router&lt;/value&gt;
                &lt;value&gt;switch&lt;/value&gt;
                &lt;value&gt;firewall&lt;/value&gt;
                &lt;value&gt;pc&lt;/value&gt;
                &lt;value&gt;special&lt;/value&gt;
                &lt;value&gt;connector&lt;/value&gt;
                &lt;value&gt;honeypot&lt;/value&gt;
            &lt;/choice&gt;
        &lt;/attribute&gt;
        &lt;!-- název zařízení – "logicky" --&gt;
        &lt;attribute name="name"&gt;
</pre>

```

```
<data type="ID">
    <param name="minLength">1</param>
    <param name="maxLength">100</param>
</data>
</attribute >

<!-- nepovinna informace o přístupnosti laboratorniho prvku -->
<optional>
    <attribute name="accessible">
        <choice>
            <value>yes</value>
            <value>no</value>
        </choice>
    </attribute >
</optional>

<!-- nepovinna informace o platforme -->
<optional>
    <element name="poss_platforms">
        <oneOrMore>
            <element name="platform">
                <data type="string">
                    <param name="minLength">1</param>
                    <param name="maxLength">100</param>
                </data>
            </element>
        </oneOrMore>
    </element>
</optional>

<!-- verze operacniho systemu -->
<optional>
    <element name="os">
        <data type="string">
            <param name="minLength">1</param>
            <param name="maxLength">100</param>
        </data>
    </element>
</optional>

<!-- dalsi rysy zarizeni -->
<zeroOrMore>
    <element name="vertex_feature">
        <data type="string">
            <param name="minLength">1</param>
            <param name="maxLength">100</param>
        </data>
    </element>
</zeroOrMore>

</element>
<!-- konec popisu jednoho konkretniho zarizeni -->
</zeroOrMore>
</element>
```

```
<!-- konec popisu "virtual_topology" -->  
</start>  
<!-- konec RELAX NG schematu -->  
</grammar>
```

Výpis 25: Schéma topology.rng

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>  
<!-- RELAX NG schema pro popis ulohy -->  
<grammar xmlns="http://relaxng.org/ns/structure/1.0"  
         xmlns:html="http://www.w3.org/1999/xhtml"  
         datatypeLibrary="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-datatypes">  
  
<start>  
  <!-- záčtek -->  
  <element name="task">  
    <!-- atribut "name" -->  
    <attribute name="name">  
      <data type="string">  
        <param name="minLength">1</param>  
        <param name="maxLength">35</param>  
      </data>  
    </attribute>  
  
    <!-- nepovinný atribut "time" -->  
    <optional>  
      <attribute name="time">  
        <data type="decimal">  
          <param name="minInclusive">0</param>  
          <param name="maxExclusive">10000000</param>  
        </data>  
      </attribute>  
    </optional>  
  
    <!-- Element popisující jméno v dlouhém formátu -->  
    <element name="longname">  
      <data type="string">  
        <param name="minLength">1</param>  
        <param name="maxLength">150</param>  
      </data>  
    </element>  
  
    <!-- Element pro popis -->  
    <element name="description">  
      <data type="string">  
        <param name="minLength">1</param>  
        <param name="maxLength">250</param>  
      </data>  
    </element>
```

```
<!-- Popis zadani -->
<element name="specification">
    <zeroOrMore>
        <ref name="file" />
    </zeroOrMore>
</element>

<!-- Popis obrazku -->
<element name="picture">
    <optional>
        <ref name="file" />
    </optional>
</element>

<!-- Popis preconf -->
<element name="pre_conf">
    <optional>
        <ref name="file" />
    </optional>
</element>

<!-- Popis postconf -->
<element name="post_conf">
    <optional>
        <ref name="file" />
    </optional>
</element>

<!-- Popis topology -->
<element name="topology">
    <optional>
        <ref name="file" />
    </optional>
</element>

<!-- Popis dia obrazku -->
<element name="dia_picture">
    <optional>
        <ref name="file" />
    </optional>
</element>

</element>
</start>
<!-- konec hlavni casti -->

<!-- nasleduje definice pouzitych elementu a atributu -->

<!-- Definice elementu "file". Na definici se odkazuji pomocí 'ref_name="file"' -->
<define name="file">
    <element name="file">
```

```
<attribute name="name">
  <data type="string">
    <param name="minLength">1</param>
    <param name="maxLength">49</param>
  </data>
</attribute>
<optional>
<attribute name="lang">
  <data type="string">
    <param name="minLength">1</param>
    <param name="maxLength">5</param>
  </data>
</attribute>
</optional>
<attribute name="filepath">
  <data type="string">
    <param name="minLength">1</param>
    <param name="maxLength">299</param>
  </data>
</attribute>
<attribute name="exists">
  <choice>
    <value>yes</value>
    <value>no</value>
  </choice>
</attribute>
</element>
</define>
<!-- konec RELAX NG schematu -->
</grammar>
```

Výpis 26: Schéma taskupload.rng

D Struktura CD

```
.\zap113
|   autorun.inf
|   icon.ico
|   readme.txt
|
+---text
|   +---diploma_tisk
|   |   \---obrazky
|   |
|   \---diploma_hypref
|       \---obrazky
|
\---ulohy
```

Výpis 27: Struktura CD